

İlgili Kanun / Madde
854 S. DİŞK/40

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2025/8906

Karar No. 2026/157

Tarihi: 14.01.2026

- **DENİZ İŞ KANUNUNA GÖRE YILLIK İZİN**
- **DENİZ İŞ KAN UNDA YILLIK İZNİ HAK ETMEK İÇİN ALTI AYLIK KIDEM ŞARTI OLDUĞU**
- **İŞ SÖZLEŞMESİ İLE DENİZ İŞ KANUNUN 40 MADDESİNİN GERİSİNE DÜŞMEMEK KOŞULUYLA YILLIK İZNE İLİŞKİN DÜZENLEMELER YAPILABİLECEĞİ**

ÖZETİ: Görüldüğü üzere 854 sayılı Kanun'da yıllık ücretli izne hak kazanabilmek için asgari altı aylık bir kıdem şartı öngörülmüştür ve esasen Kanun, yıllık iznin ne şekilde kullandırılacağına ve ücretinin nasıl ödeneceğine ilişkin 4857 sayılı İş Kanunu'nun aksine detaylı düzenlemeler içermemektedir. Tarafların izne hak kazanabilmek için gerekli kıdem süresi gibi şartları ve iznin kullanılmasına ve karşılığının ödenmesine dair detayları, 854 sayılı Kanun'un 40. maddesi ile gemiadamına tanınan haklara aykırı düşmemek kaydıyla, kuracakları iş sözleşmesinde kararlaştırmalarına bir engel bulunmamaktadır. Nitekim davacının imzaladığı iş sözleşmesinde de yıllık ücretli izne ilişkin madde "Mukavele Süresi yukarıda belirtildiği gibidir. Gemiadamı gemide her Kontrat Süresine karşılık yol masrafları İşveren tarafından karşılanmak üzere 30 gün ücretli izni hak eder ve hak ettiği bu ücret ilk sayfada yazan maaşa 6 da bir oranında ilave edilmiş olan meblağ olup ayrıca ödenmemektedir. Bu süreye gemide katılana kadar olan bekleme süresi dâhil değildir" şeklindedir.

Söz konusu sözleşme maddesi ve hizmet sözleşmesinin süreceğinin öngörüldüğü tarih aralığı (12.10.2014-12.03.2015) ayrıca sözleşmenin bu süre boyunca da sürmemiş olması birlikte değerlendirildiğinde; aslında çalışma süresi bakımından 854 sayılı Kanun'a göre yıllık ücretli izne hak kazanamayacak davacı için, hizmet sözleşmesinde çalışmaya bağlı olarak izin hakkı ve karşılığı ücretin öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

Şu hâlde davacının çalıştığı sürenin karşılığı olan iznin ücretinin hâlihazırda ödendiği, çalışılmayan süre için ise izin ücretine hak kazanılamayacağı anlaşılmakla; itirazın iptaline ve takibin devamına karar verilecek miktar belirlenirken, yukarıda yapılan açıklamalar gözetilmeden karar verilmesi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davalı Deniz Endüstrisi AŞ vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin Deniz Endüstri AŞ'nin donatanı, Ecoships Gemi İşletmeciliği ve Ticaret AŞ'nin işleteni olduğu 9540168 İMO numaralı Bulk Flower isimli gemide *başmühendis* olarak çalışmak üzere belirli süreli hizmet sözleşmesi imzaladığını, davacının anılan gemide 14.10.2014-18.01.2015 tarihleri arasında çalıştığını, hizmet süresinin 5 ay olarak kararlaştırılmasına karşılık davacının hizmet sözleşmesinin tek taraflı ve kötüniyetli olarak feshedildiğini, belirli süreli hizmet sözleşmesinin süresinden önce feshedilmesi nedeniyle davacının bakiye süre ücreti ile sözleşmeden doğan izin alacağına hak kazandığını, davalı aleyhine İstanbul 12. İcra Müdürlüğünün 2015/3295 Esas sayılı dosyasıyla icra takibinin başlatıldığını, haksız ve mesnetsiz olarak icra takibine itiraz nedeniyle takibin durdurulduğunu iddia ederek icra takibine yapılmış olan itirazın iptaline ve davalıların %20'den az olmamak üzere icra inkar tazminatı ödemesine karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

1. Davalı Deniz Endüstrisi AŞ vekili cevap dilekçesinde; müvekkilinin geminin maliki olduğunu ancak hizmet sözleşmesinin Ecoships Gemi İşletmeciliği ve Ticaret AŞ ile imzalandığını, müvekkili Şirkete husumet yöneltilemeyeceğini, müvekkili hakkında iflas erteleme kararının mevcut olduğunu, davacının hiçbir

bildirimde bulunmadan iş bırakıp geminin personelsiz kalmasına ve seferden men edilmesine sebebiyet verdiğini, müvekkilinin zararının tazmini haklarını saklı tuttuklarını savunarak davanın reddini istemiştir.

2. Davalı Ecoships Gemi İşletmeciliği ve Ticaret AŞ cevap dilekçesi sunmamıştır.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; davacının sözleşmedeki düzenleme gereğince yıllık ücretli izne hak kazanacağı ayrıca bakiye süre ücreti tutarında tazminat ve ücret alacaklarına da hak kazanacağı gerekçesiyle davanın kabulüne karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalılar vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulması üzerine, Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; İlk Derece Mahkemesinin vakıa ve hukuki değerlendirmesinde usul ve esas yönünden kanuna aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle istinaf başvurularının esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davalı Deniz Endüstrisi AŞ vekili temyiz dilekçesinde;

1. Davanın kayıt kabul davasına dönüştüğünü, bu nedenle davanın farklı bir tür dava olduğunu,

2. Yapılan feshin haklı nedene dayandığını, bu nedenle hüküm altına alınan alacakların hatalı olduğunu,

3. Davacının yıllık ücretli izne hak kazanamayacağını, bu yönden de davanın reddinin gerektiğini ileri sürmüştür.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, talep edilen alacakların ispatı ile hesaplanmasına ilişkindir.

1. Tarafların iddia, savunma ve dayandıkları belgelere, uyuşmazlığın hukuki nitelendirilmesi ile uygulanması gereken hukuk kurallarına, dava şartlarına, yargılamaya hâkim olan ilkelere, ispat kurallarına ve temyiz olunan kararda belirtilen gerekçelere göre davalı Deniz Endüstrisi AŞ vekilinin aşağıdaki paragrafın kapsamı dışındaki temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

2. 854 sayılı Deniz İş Kanunu'nun (854 sayılı Kanun) yıllık ücretli izne yönelik düzenlemesi 40. maddede yer almaktadır ve "*Aynı işveren emrinde veya aynı gemide bir takvim yılı içinde bir veya birkaç hizmet aktine dayanarak en az altı ay çalışmış olan gemiadamı, yıllık ücretli iznine hak kazanır.*

İzin süresi, altı aydan bir yıla kadar hizmeti olan gemiadamları için 15 günden ve bir yıl ve daha fazla hizmeti olanlar için yılda bir aydan az olamaz.

İzin işverenin uygun göreceği bir zamanda kullanılır. Bu bakıdan feragat edilemez.

Bir aylık izin, tarafların rızasıyla aynı yıl içinde kullanılmak suretiyle ikiye bölünebilir.

Gemiadamı, yıllık ücretli iznini yabancı bir memleket limanında veya hizmet akitinin yapılmış bulunduğu mahalden gayri bir yerde kullanmaya zorlanamaz.

Gemiadamı, dilerse, işveren veya işveren vekilinden ücretli izne ilişkin olarak 7 güne kadar ücretsiz yol izni de istiyebilir." şeklindedir.

Görüldüğü üzere 854 sayılı Kanun'da yıllık ücretli izne hak kazanabilmek için asgari altı aylık bir kıdem şartı öngörülmüştür ve esasen Kanun, yıllık iznin ne şekilde kullandırılacağına ve ücretinin nasıl ödeneceğine ilişkin 4857 sayılı İş Kanunu'nun aksine detaylı düzenlemeler içermemektedir. Tarafların izne hak kazanabilmek için gerekli kıdem süresi gibi şartları ve iznin kullanılmasına ve karşılığının ödenmesine dair detayları, 854 sayılı Kanun'un 40. maddesi ile gemiadamına tanınan haklara aykırı düşmemek kaydıyla, kuracakları iş sözleşmesinde kararlaştırmalarına bir engel bulunmamaktadır. Nitekim davacının imzaladığı iş sözleşmesinde de yıllık ücretli izne ilişkin madde "*Mukavele Süresi yukarıda belirtildiği gibidir. Gemiadamı gemide her Kontrat Süresine karşılık yol masrafları İşveren tarafından karşılanmak üzere 30 gün ücretli izni hak eder ve hak ettiği bu ücret ilk sayfada yazan maaşa 6 da bir oranında ilave edilmiş olan meblağ olup ayrıca ödenmemektedir. Bu süreye gemide katılana kadar olan bekleme süresi dâhil değildir"* şeklindedir.

Söz konusu sözleşme maddesi ve hizmet sözleşmesinin süreceğinin öngörüldüğü tarih aralığı (12.10.2014-12.03.2015) ayrıca sözleşmenin bu süre boyunca da sürmemiş olması birlikte değerlendirildiğinde; aslında çalışma süresi bakımından 854 sayılı Kanun'a göre yıllık ücretli izne hak kazanamayacak davacı için, hizmet sözleşmesinde *çalışmaya bağlı olarak* izin hakkı ve karşılığı ücretin öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

Şu hâlde davacının çalıştığı sürenin karşılığı olan iznin ücretinin hâlihazırda ödendiği, çalışılmayan süre için ise izin ücretine hak kazanılamayacağı anlaşılmakla; itirazın iptaline ve takibin devamına karar verilecek miktar belirlenirken, yukarıda yapılan açıklamalar gözetilmeden karar verilmesi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

1. Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının **ORTADAN KALDIRILMASINA,**

2. İlk Derece Mahkemesi kararının **BOZULMASINA,**

Peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde ilgilieye iadesine,

Dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

14.01.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.